

សំណងជាតិ

సుమతా భావం స్వాక్షరమయ్యదెన్నడు

‘మీరు పెడ్డుయిల్లు కులానికి చెందిన వ్యక్తి అయినందుకు మిమ్మల్ని నొరవించడం లేదు. మీరు దశతుదైనందువల్ల ఈ పదవి మీకు లభించలేదు. ప్రజాశాసనంలో ఎంతో అనుభవమున్న మీకున్న ప్రతిభ వల్లే మీకి పదవి వచ్చించి’ అని 1998లో తొలి దశత స్కూల్ అయిన జిఎసి బాలయోగిని అఖినందిన్నా లిపజ్జికన్ పాట్లీ వ్యవస్థాపకుడు రామకృష్ణ సుర్యుభాను గవాయి లోకసభలో చేసిన ప్రసంగం చరిత్రలో నిలిచిపోయాడగా. గత వారం సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూల్లగా బాధ్యతలు చేపట్టిన ఆయన కుమారుడు జిస్టిస్ భూషణ్ రామకృష్ణ గవాయి భారత ప్రధాన న్యాయమూల్ (సీజెప్) పదవికి పూర్తి అర్పాడు. తండ్రి వారసత్వంలో బౌద్ధమతస్తుడుగా కొనసాగుతున్న జిస్టిస్ గవాయి జిస్టిస్ కెజి బాలకృష్ణన్ తరవ్వత 18 సంవత్సరాలకు సీజెప్ అయిన రెండో దశతుడు. తనకు అర్పితలు ఉన్నవ్వటికీ దశతుడినైనందువల్లే ఈ పదవి దక్కిందని జిస్టిస్ జిఏర్ గవాయి 2019లో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూల్లగా ఎంపికైనప్పుడు అంగీకరించారంటే దేశంలో దశతులకు ప్రతి 10 ఏక్కులో, 15 ఏక్కులో ఏదో ఒక ఉన్నత పదవి ఇచ్చి కన్నిరుతుడవడం మన దేశంలో సాధారణమయిందని అర్థం చేసుకోవచ్చ. ‘భారతదేశంలో ఒక వ్యక్తికి ఒక డిట్లు మాత్రమే కాదు, ఒకే విలువ ఉండాలి’ అని బాబానాహెబ్ అంబెడ్కర్ చేసిన వ్యాఖ్యలు ఎప్పటికైనా నిజం అప్పుతాయని ఆర్థిన్ గవాయి కలలు కన్నారు. కానీ ఈ మాటలు ఇప్పటినీ నిజమయ్యే అవకాశాలు లేవని ఆయన కుమారుడు జిస్టిస్ గవాయికి ఆదివారం నాడు మహరీంపు బార్ కొన్సిల్ ఏర్పాటు చేసిన సన్మాన కార్యక్రమం జరిగిన తీరును బట్టి అర్థమైంది. ఈ కార్యక్రమానికి మహరీంపు చీఫ్ సెక్రటరీ, గ్రేట్ కుమార్ సోసిటీస్ కొన్సిల్ నంబి ఉన్న వారికాంగ్ రసింగ్ కోర్టు

‘మహరీపుకు చెందిన ఒక వ్యక్తి సీజేపి వంటి ఉన్నత పదవికి ఎంపికైన తర్వాత రాష్ట్రానికి తొలిసాల వచ్చినప్పుడు ప్రోటోకాల్ ప్రకారం వారు ఈ కార్బూకమానికి హాజిరు కావాలి. నేను నాకు లభించాలిన గౌరవం గులంచి మాట్లాడడం లేదు. ఒక రాజ్యంగ వ్యవస్థ మరీ రాజ్యంగ వ్యవస్థకు ఇవ్వాలిన గౌరవం గులంచి మాట్లాడుతున్నాను’ అని ఆయన స్పష్టంగా చెప్పాలి రావడం విషాదకరం. ఇదే మహరీపుకు చెందిన జస్టిస్ డివైచంద్రచూడ్ సీజేపి అయిన తర్వాత స్వరాష్ట్రోనికి వెళ్లినప్పుడు ఇదే విధంగా ప్రోటోకాల్ ఉల్లంఘన ఎందుకు జరగలేదు? అత్యంత సంక్లిష్టమైన సమయంలో సీజేపి బాధ్యతలు చేపడుతున్న జస్టిస్ గవాయి కేవలం అయిని నెలలే ఈ పదవిలో ఉంటున్నప్పటికీ తనదైన ముద్ద వేసే అవకాశాలు ఉన్నాయని ఆయన అనుసరిస్తున్న వైఖలని బట్టి స్పష్టమవుతోంది. అంబేడ్కర్ అనుయాయుడుగా ఆయనతో పాటు బోధ్య మతాన్ని స్వకరించిన అర్వాన్ గవాయి కుమారుడైన జస్టిస్ గవాయిపై రాజ్యంగాన్ని సామాజిక న్యాయాన్ని పరిరక్షించాలిన గురుతర బాధ్యత ఉన్నది. ఆయన ఇచ్చే ప్రతి తీర్చును విమర్శకులు ఈ దృష్టితో చూసే అవకాశాలున్నాయి. ఎన్నికల బాంధ్లను రాజ్యంగ వ్యతిరేకమని ప్రకటించిన బెంచ్ లో ఉన్న జస్టిస్ గవాయి ఎస్టీ ఎస్టీ వర్లకరణను కూడా సమర్థించారు. మానవహక్కుల కార్బూకర్త తీస్తా సెతల్వాద్ధికు బెయిల్ ఇచ్చినా, మోదీపై చేసిన వ్యాఖ్యల ఆధారంగా రాహపల్ గాంధీకి రెండేళ్ల జైలు శిక్ష విధించడం స్టైని కాదని చెప్పినా, మాజీ ఉపముఖ్యమంత్రి మనీషి సిసార్డియాకు ధీమ్మి మద్దం కేసులో బెయిల్ ప్రసాదించినా, నేరస్తుల జల్లను వారు నేరాలు చేశారన్న కారణంగా కూలగిట్టడం ‘రూల్ అఫ్ లా’ కు వ్యతిరేకమని ప్రకటించినా జస్టిస్ గవాయి తనదైన ప్రజాసామ్రామిక వైఖలని జప్పటికే తన తీర్చుల ద్వారా స్పష్టం చేశారు. దేశంలో ప్రధాన న్యాయమూల్రి వంటి ఉన్నత పదవులు నిర్వహించడం అంత సులభం కాదు. ఉన్నత పదవుల్లో ఉన్న వారిని తమకు అనుకూలంగా ఉపయోగించుకోవడం కోసం రకరకాల శక్తులు ప్రయత్నిస్తున్నాయి ఉంటాయి. ఈ కమంలో గత పది సంవత్సరాల్లో జస్టిస్ చంద్రచూడ్తో పాటు ఆయనకు ముందున్నవారిలో కొందరు సీజేపిలు కూడా వివాదాన్నిధులయ్యారు. అయినా రాజకీయ నాయకులతో పశిలిస్తే న్యాయవ్యవస్థలో వివాదాన్నిధులైన వారి సంబంధిత కుక్కవే. అత్యంత క్లిష్టమైన సమయంలో భారత ప్రధాన న్యాయమూల్రి అయిన తెలుగు వాడు జస్టిస్ రమణ తన పదవిని కత్తిమిద సాములా నిర్వహించినా ఆయనకు లభించినంత ప్రచారం, ఆదరణ మరీ సీజేపికి లభించలేదు. జస్టిస్ రమణకు ఉన్న జనాదరణ చూసిన తర్వాత అంతటి ఆదరణ తనకు లభిస్తుండా అన్న అనుమానం తనకు కలుగుతోందని ఆయన తర్వాత సీజేపి అయిన జస్టిస్ లవిత్... జస్టిస్ రమణ వీడ్స్‌లు సందర్భంగా అన్నారు. ఇచ్చివల జస్టిస్ రమణ పుస్తకం ‘నారెటివ్ అఫ్ బెంచ్ ఎ జిప్పి స్టోన్’ అన్న పుస్తకాన్ని జస్టిస్ జార్జ్ గవాయి ఆవిష్కరించినప్పుడు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్చులే కాదు, దేశవ్యాప్తంగా పలు ప్రైకోర్టుల న్యాయమూర్చులు, న్యాయవాదులు పెద్ద సంబంధితో హాజిరు కావడంతో జస్టిస్ రమణ తన ఆదరణను ఏ మాత్రం కోల్స్ లేదని అర్థమవుతోంది. న్యాయమూర్చులు ప్రజలకు దూరంగా ఒంటలగా జీవించకూడదని, న్యాయవ్యవస్థ సామాన్యులకు అందుబాటులో ఉండాలని జస్టిస్ రమణ ఆశించారని, ఒకరకంగా జస్టిస్ రమణ ‘ప్రజల న్యాయమూల్రి’ అని జస్టిస్ జార్జ్ గవాయి ప్రశంసించారు. తాను, జస్టిస్ రమణ ఇద్దరం గ్రామణ ప్రాంతాల సుంచి పచ్చామని, కుటుంబంలో ఎవరూ న్యాయవాది కాకపోయినా తాము న్యాయవాద వ్యతి చేపట్టి అంచెలంచెలుగా పైకి ఎగించాలని ఆయన చెప్పారు. న్యాయవ్యవస్థను పట్టిపుం చేయాలనే బీర్పకాలిక దృష్టితో జస్టిస్ రమణ పనిచేశారని, తాను ఆయన మార్గదర్శకత్వంలో నడుస్తానని జస్టిస్ గవాయి చెప్పుడం గమనార్థం. జస్టిస్ రమణ పాయాంలో ఎస్టీ, ఎస్టీ, పిబీసీ, మహిళలకు చెందిన 9మంది న్యాయమూర్చులను నియమించారని, తొలిసాల సుప్రీంలో మాడీవంతు ప్రాతినిధ్యం మహిళలకు కల్పించారని ఆయన గుర్తు చేశారు.

శాస్త్ర వేషణల్ని తెలుగూడా తేజం

కాదు, వాళ్ల చేసే పనులతో. ముహూర్తికి ఇదే నిజమని నిరూపిస్తున్నారు తెలంగాణ రాష్ట్ర లో, పురపాలక శాఖ మాటీ మంత్రి, సిరిసిల్ల ఎవ్వేల్సే, బీఆర్ ఎన్ కార్బోనిర్మాపక అధ్యక్షుడు కల్పకుంట తారక రామారావు (కేటీఆర్). గత కొన్సెంట్యూన్ అంతర్జాతీయంగా ఆయనకు లభిస్తున్న గౌరవమే అందుకు తార్కాణం. ప్రపంచస్థాయి వేదికల నుంచి కేటీఆర్కు వరుగొ ఆహ్వానాలు అందున్నాయి. గ్లోబల్ ఫోరమ్లుకు ఆహ్వానితిపిగిా ఆయన ఎంపికవుతున్నారు. తద్వారా తెలంగాణ అభివృద్ధి సమానాను ప్రపంచం ముందునే అవకాశాన్ని ఆయన తరచూ పొందుతున్నారు. ఆయన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఐటీ రంగంలో ప్రపంచహర్షగా తీర్చిదిద్దారు. రాష్ట్రంలో బీఆర్ ఎన్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు అమెరికా, యూరప్, మర్కోప్రాస్ట్ దేశాలు, ఆసియా పర్యటనల ద్వారా కేటీఆర్ విదేశీ పట్టుబడులను ఆకర్షించారు. ప్రైదారాబాద్ ను గ్లోబల్ కంపెనీలకు నూతనం గమ్యంగా మార్చారు. దావోస్ ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక (డబ్బుకులువు) వంటి అంతర్జాతీయ సదస్యులో పాల్గొనడం ద్వారా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక గుర్తింపును తీసుకువచ్చారు. అంతేకాదు, తద్వారా దేశానికి పేరు ప్రభ్యాంతులు తీసుకువచ్చారు. అయితే, తాజాగా కేటీఆర్ మరో అంతర్జాతీయ ఆహ్వానాన్ని అందుకోవడం ముదావహం. లండన్ కేంద్రంగా కార్బులాపాలు సగిస్తున్న ప్రముఖ ఆటోమ్యూబ్లైట్-జంజెనీరింగ్ సర్వోనెన్ సంస్థ ప్రాగార్టిక్ డిజెన్ర్ సాలాప్సన్ లిమిటెడ్; యూకేలోని వార్ప్స్ టెక్నాలజీ పార్క్లో ఏర్పాటుచేసిన తమ నూతన కేంద్రాన్ని ప్రారంభించవలందిగా కేటీఆర్ను ఆప్స్పోనించింది. ఈ నెల 30వ తేదీన ఆయన ఈ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించనున్నారు. ప్రపంచస్థాయి ప్రమాణాలతో ఏర్పాటుచేసిన ప్రముఖ కంపెనీ కేంద్రాన్ని కేటీఆర్ ప్రారంభించనుండటం తెలంగాణకు గర్వకారణం. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఐటీ, ఇండ్స్ట్రియల్ ఇన్ఫోవేస్ట్మెంట్లో అగ్రగమిగా తీర్చిదిద్దిన కేటీఆర్ నాయకత్వాన్ని గుర్తించిన పీడీఎవ్ ఎల్ తమ ఇన్ఫోవేస్ట్మెంట్ కేంద్రాన్ని ఆయన చేతుల మీదుగా ప్రారంభించుకోవడం గర్వకారణంగా భావిస్తున్నది. ఇదిలా ఉంటే, తెలంగాణకు చెందిన వ్యక్తికి ఈ గౌరవం దక్కడం రాష్ట్రానికి గర్వకారణం అని తెలంగాణవాదులు భావిస్తున్నారు. కేటీఆర్కు ఇల్లేవల మరో అంతర్జాతీయ గౌరవం లభించిది. ఇంగ్లెండ్లోని ఆస్ట్రోఫర్ట్ యూనివర్సిటీలో జూన్ 20, 21 తేదీల్లో నిర్వహించనున్న ‘అస్ట్రోఫర్ట్ ఇండియా ఫోరమ్-2025’ సదస్యు ఆయనను ముఖ్య అతిథిగా ఆప్స్పోనించారు. ‘భారత అభివృద్ధికి అత్యాధునిక సాకేపితతలు’ ఈ సదస్యు ముఖ్య ఉద్దేశం. ఈ ఫోరమ్ యూరప్లో భారతికు సంబంధించిన అతివేద్య వేదికగా గుర్తింపు పొందింది. కేటీఆర్ అనుభవాలు, ఆలోచనలు ఈ సదస్యులో పాల్గొనేవారికి ప్రేరణగా

తర్వాత అంటకుండా ఉంటయిదా.. కదిగినా మరకలు కనిపించుకుండా పోతాయా? తొక్కిముందే ఆలోచించాలి.. తొక్కిఱును తొక్కనేల.. కాలు కడుగనేల? న తర్వాత ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఏ మాత్రం అక్కడై కీర్తిమరకలందిసాసంపే అవకీర్తి మూలగట్టుకోవాలిన్ పరిశీలన.. అపకీర్తిని అపరకీర్తిగా భావిసానంటే చరిత్రహానమే. అతిధిదేవో భఘమన్న ఆదర్శ జీవనం నాది. తల్లిదండ్రుల తర్వాత అంతరీ గౌరవం అతడికి. అలాంటివారికి మర్యాద చేస్తే తప్పుబట్టి అవశయమే లేదు. కానీ, తలవంచే మాదిరి మర్యాదను అప్పిగిసాసంపేనే తర్వాత తప్పుబట్టాల్సిందే. తరలా ముందు వంచుక నిలబాల్సిందే. ఏమర్చుకు సహనం ఉంటుంది.. పొగ్గడక్క పూడ్చంటుంది. శ్రీతిమించనంత వరకు విష్ణువు ఇంపే.. పరిధులు దాలేతే ముహూర్తికి కంహే చేసింది తప్పనీ ఎవరూ తేల్చాలిన అవసరం లేదు. చెప్పాలిన అవసరం అంతకన్నా లేదు. జరిగిన దానిని దిద్ధకునే యత్నం చేస్తే నర్సే అనుకుంటారు గానీ, వట్టిన కుందేలుక మూడే కాళ్ళ అన్నట్టగా చేసిందే చట్టం.. నడిచిందే మార్గం అన్నట్టగా వ్యవహరిస్తే కీర్తి మూలగట్టుకోవడం ఏమో గానీ, అపకీర్తిని మోయాల్సిన అవశ్యం ఏవ్వరుతుంది. చెంబివ్వడం వేరు, చెంబలో నీళ్ళ నింపి అందివ్వడం వేరు. నీళ్ళను చెంబతో ఒలకబోస్తూ తడపడం ఇంకా వేరు. స్థాషిభూతాలుగా ర్ఘృతాలు కనిపిస్తున్నా దబాయింపులకు దిగడం దొర్ఘంగానే పరిగణించాల్సిందే. నీళ్ళనీ తప్పనే నమాజే కాదిది. తుఫిచేందుకు తువాల ఇస్తే గర్వంగా భావించే తాలూకిది. వచ్చినవారు అతిధులు కానే కాదు.. మున్మందు మాట్లాడుకోవచ్చు గానీ, ప్రస్తుతానికి వారితో ఒనగూడే విషయమై స్పృశ్యతే లేదు. ఇంటికొచ్చినవారు అతిధులే అనుకోవడం నరే గానీ, వచ్చిన ప్రతి ఒకరూ అతిధులే అనడుం సరికాదు. వచ్చినవారికి కడుపు నింపడంలో తప్పు లేదు.. తప్పు కానే కాదు. కానీ, సంపదాయాలు మరిచి వచ్చినవారి ముందు సాగిలపడేలా వ్యాహరచన చేసిన తీరే బాధకరం. ఆలోచన ఎవరిదో, అనుకరణ మరపరో గానీ, ఆడపడుచులతో పాదాలవై నీళ్ళ పోలుస్తూ తుడుమకునేందుకు తువాలు అందిస్తున్న తీరు, అందునా స్పయంగా తుడున్నత్తున్న తీరు పోయం. అడును తొక్కకులే.. కాలు కడుగనేలే? చూడకుండా కాలేస్తే చూసీచూడనట్టుగానే వ్యవహారించేవారేమో గానీ, చూసి మరీ కార్యానికి శీంచారు చుడితే బానిసుత్తు బీజాలకు పేరణగా బావించాలా..

చెప్పడం విశేషం. గత అనెంబ్లీ ఎన్నికలలో తెలంగాణలో రాజకీయ పరిస్థితులు మారాయి. తెలంగాణలో నాయకత్వం మారింది. అయినప్పటికీ తెలంగాణ రాష్ట్ర అవిభ్యావ అనంతరం ఐటీ, పారిశ్రామికరంగాల్లో కేటీఆర్ చేసిన అవిరళ క్షీఫికి గాను ఇప్పటికీ అంతర్లాభియంగా ఆయనకు అప్పోయాలు అందుతున్నాయి. ఇది ఆయన ప్రతిభక్తు, దూరదృష్టికి డక్టను గౌరవంగానే భావించాలి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పాలన కొనసాగుతున్నది. ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖలకు మంత్రితులుఁడున్నారు. అయినా వారిని కాదని, విదేశి పారిశ్రామిక దిగ్గజాలు, పలు సంస్థలు కేటీఆర్ను విశ్వసించడం ఆయన పనితానికి, నిజాయాతీకి, నిబిద్ధతకు నిదర్శనం. ఇలాంటి ఆప్యోనాలు అభికారంలో ఉన్నప్పుడు అందుకోవడం సర్వాధారణమే. కానీ, అభికారంలో లేకున్నా ఆయా సంస్థలు కేటీఆర్ వాకాతుర్చ్యాన్ని ప్రపంచ వేదికలపై వినాలనుకోవడం కేటీఆర్ ప్రతిభశు తెలియజేస్తున్నది. ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక, ఇతర గ్రేబర్ ఇండస్ట్రీల కార్యక్రమాలకు కేటీఆర్కు అప్పోనాయా రావడం 70% తెలంగాణలో చేపట్టిన అభిప్రాయి చర్చలు ఇంకా గ్రేబర్ వ్యాపారవరదాల్లో పేరణగా నిలుస్తున్నాయని చేపేందుకు ఉదాహరణలుగా మనం చెపువచు. జిటీవల జెనీవా, లండన్, సింగహర్ వంటి నగరాలల్లి నిర్వహించిన పారిశ్రామిక సదస్సుల్లో కేటీఆర్ ప్రత్యేక అప్పోనితుగిగా పాల్సొన్సార్లు. ఆయా దేశాల ప్రతినిధులు, పారిశ్రామికవేత్తలతో చర్చలు జరిపారు. తెలంగాణ సమూనా గురించి ఆయా వేదికలపై కేటీఆర్ ప్రస్తావించారు.

ಅದುನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾಳಿ ಕಡುಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರು..

బరితిగింపు కార్యాన్ని గిరిగిసిన తీరు అనాలా? వాదనలు అక్కర్లేదు.. ప్రతివాదనలకు తూపలేదు. కాళ్ళకు నీటివడం వేరు, కాళ్ళ కడిగి తుదవడం మరింకా వేరు. తప్పాప్పులు.. మానమర్యాదలు.. సమయాన్ని బట్టి, సందర్భాన్ని అనుసరించి స్వీకరణ, సమర్పణలు జరగాలే తప్ప అసందర్శణగా, అన్యాక్రాంతంగా అన్ని చేస్తానంటే అవహస్యం తర్వాతం, ఆవక్తి నిత్యకృత్యం. కాకతీయ రాజుల పాలనాసామ్రాదం, కళాఖండాల స్థాపించిన పెంచిపోషించిన జైనత్తుం, శత్రువుకలపై ప్రదర్శించే పొరుషం, ప్రసిద్ధ జీవన విధానం, నరనరాన జనం జీర్ణించుకున్నపట్టదురల, పొరుషాల గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే. మాటల్కోసం ప్రాణాలైన వదులుకునే మదుమతిప్పని తనం ప్రాంతపాసుల సాంతం. అతిధులను గౌరవిచాలన్నా, మర్యాదలు ఇచ్చిపుచ్చుకోవాలన్నా ఓరుగల్లు విద్దల తర్వాతే ఎవరైనా. ఈ విషయాలను ప్రకటించడంలో అతిధయాక్రి కాదు, అతి అస్త్రి లేదు. మంచికి తలవంచే తీరు, చెడు ఎదురుతే నిలిదీనే దైర్ఘ్యశాలరు. రామపుణ్య కీర్తి కిరీటం. చరిత్రను సమస్తులకు బోధిస్తూ, ప్రత్యక్షులకు కంటికింపుగా కనిపిస్తూ తన స్థాయిని విశ్వవ్యాపంగా నిలుపుకొంటున్న అత్యర్థుతం. పేరు వింటేనే ఓ మధురం, కళారూప చూస్తే మహాదానందం. భంగిమల భవితవం తేల్చుదానికి, శిల్పాల సాందర్భం తరచిమాటానికి.. ఎంతకీ అంతచిక్కినిగానే ఉంది, ఎప్పటికీ తేలని మహా రపస్యంగానే మారింది. ఒక్కంతా కళలు చేసుకొని చూసినా, అఱువటవ తదిమినా అరంగాని విషయాలన్నే.. ఆ మాటకొనే

